

Protokoll fra møte i Faggruppen for fôr til terrestriske og akvatiske dyr NIFES, torsdag 10.februar 2005, kl. 10.00-15.00

Deltakere:

Fra Faggruppen for fôr til terrestriske og akvatiske dyr

Gro-Ingunn Hemre (nestleder og møteleder), Anne-Katrine Haldorsen, Aksel Bernhoft, Magny Thommasen,

Forfall: Marit Aursand, Marc Berntssen, Harald Volden

Fra sekretariatet til VKM:

Anne Finstad (Ref.)

Forkortelser benyttet i protokollen:

FG1 Faggruppe for Hygiene og smittestoffer

FG6 Faggruppe for fôr til terrestriske og akvatiske dyr

FG7 Faggruppe for Ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi

FG8 Faggruppe for Dyrehelse og dyrevelferd (dyrevern)

1. Velkommen, registrering av eventuelle fravær og habilitet

Nestleder ønsket velkommen til møtet i faggruppen for fôr til terrestrisk og akvatiske dyr. Tre av medlemmene var forhindret fra å møte og hadde i forkant meddelt dette. Ingen erklærte seg inhabile på dette møtet.

2. Godkjenning av dagsorden

Innkallelse og forslag til dagsorden for møtet ble godkjent. Koordinator informerte om at hun hadde vært i møte med Mattilsynet og ønsket å ta opp ett par saker fra dette møtet under punkt 10 ("Eventuelt").

3. Saker fra møtet i hovedkomiteen 23.11.04

Nestleder orienterte fra det forrige møtet i hovedkomiteen (23.11.04) ved å gå igjennom protokollen. Det var spesielt tre saker som ble trukket frem fra dette møtet:

Helhetssyn på fisk

Hovedkomiteen gikk inn for forslaget til mandat og sammensetning av ad hoc gruppen med en presisering om at ekspertise i faggruppene som ikke er representert i ad hoc gruppen, skal trekkes inn ved behov da det har kommet sterke innvendinger fra ulike hold om at FG6 (fôr-gruppen) bør være representert i ad hoc gruppen. Se egen sak under punkt 4.

Kurs i risikoanalyse

Det er planlagt et kurs i risikoanalyse som er tiltenkt alle medlemmene av VKM, sekretariatet og personer fra forvaltningen der det er behov for en grunnleggende del (Del 1) og en for de mer interesserte og mer skolerte (Del 2). Innspill fra medlemmene i hovedkomiteen var at det var ønskelig

å få mer fokus på toksikologi inn i programmet samt at alle foredragsholderne i den avanserte deler bør være internasjonale. Sekretariatet vil lage et forslag til program og datoer for gjennomføring.

Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy

FG6 og FG7 fikk i oppdrag å utarbeide et mandat for en ad hoc gruppe som skal lage et dokument som viser behovene for modellering som verktøy i de ulike faggruppene. Se egen sak under punkt 4.

4. Oppfølging av saker fra hovedkomiteen

Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy

På møtet i hovedkomiteen 23.11.04 ble det gjort et vedtak om av lederne i FG6 (fôr til terrestriske og akvatiske dyr) og FG 7 (ernæring (human), dietetiske produkter, ny mat og allergi) skulle utarbeide et mandat for en ad hoc gruppe som skal lage et dokument som viser behovene for modellering som verktøy i de ulike faggruppene. Vedtaket kom etter at Erik Dybing hadde en presentasjon med tittelen "Utvikling av generelle eksponeringsmodellverktøy" og et ønske blant medlemmene å arrangere et heldagskurs på deterministiske og probabilitistiske metoder som legges opp som en workshop der deltakerne kan ha med seg sine egne data.

Koordinator hadde skissert et mandat som medlemmene leste igjennom og kommenterte. Det ble gjort noen endringer i mandatet som vil bli sendt ut til gjennomlesning og videre kommentering til faggruppe 6 og faggruppe 7. Det ble anbefalt at ad hoc gruppen hadde en representant fra hver faggruppe. FG6 inviterte FG7 til å lede arbeidet. Lederen for FG 6 vil være representanten fra FG6.

Helhetsvurdering av fisk

Koordinator for FG6 (fôr) er også koordinator i ad hoc gruppen for helhetsvurdering av fisk. Koordinator orienterte om arbeidet som er i gang da ad hoc gruppen hadde sitt første møte 16.desember. Etter det første møtet har ad hoc gruppen kommet frem at den ønsker å utvide gruppen med en representant og da en fra FG6 (fôr). Gro-Ingunn Hemre fra FG6 har blitt spurt og takket ja til å være med inn i dette arbeidet. Det ble videre orientert om hva FG6 bør bidra med inn i dette arbeidet. Blant annet ble viktigheten av å se på helheten, det vil si fra fôrråstoff, via fôr, til innhold i det spiselige produkt og at man synliggjør hvordan de ulike stoffer (både problemstoffer og positive næringsstoffer) retineres i fisken, trukket frem.

5. Oppfølging fra møtet mellom sekretariatet og faggrupelederne

Faggrupeleder orienterte kort om møtet mellom sekretariatet for VKM og faggrupelederne den 14.01.05 der prinsipper og rutiner for samarbeid mellom komiteen og sekretariatet ble diskutert. Referat og endelige rutiner skal sendes ut til alle medlemmene i VKM når dette foreligger.

På møtet 14.01.05 kom det også frem at mange av faggrupelederne savnet ledetråder for når og hvordan arbeidet som gjøres skal honoreres. Direktørene i sekretariatet informerte da om at matdepartementene arbeider med å avklare ansvarsdelingen mellom VKM og forvaltningsstøtteinstitusjonene. Sekretariatet er avhengig av konklusjonene fra dette arbeidet for å kunne gi retningslinjer for hvordan og når arbeid skal honoreres. Det er også behov for at ledelsen på forvaltningsstøttemiljøene inngår i en diskusjon om saken.

Det ble også bedt om at dokumenter på utkast-stadiet får et "vannmerke" med UTKAST. Sekretariatet har allerede innført dette som en rutine.

6. Saker som skal behandles på møtet

Fôr til pelsdyr

FG6 har fått en bestilling fra Mattilsynet som ønsker en vurdering av risiko ved bruk av to typer animalske biprodukter fra fisk til pelsdyrfôr. Bakgrunnen for bestillingen er at forordning EF nr 1774/2002 av 3.oktober 2002 om helsebestemmelser med hensyn til animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum skal gjennomføres i norsk rett. Denne forordningen regulerer bruken av

animalske biprodukter som ikke skal benyttes til human konsum, herunder føring av pelsdyr. I den forbindelse ønsker Mattilsynet at VKM vurderer

1. Risikoen for spredning av fiske sykdommer ved bruk av dødfiskensilasje uten varmebehandling i pelsdyrfôr samt komme med forslag til parametere for denne varmebehandlingen hvis konklusjonen blir at varmebehandling er nødvendig.
2. Risikoen for spredning av fiske sykdommer ved bruk av uensilerte biprodukter fra anlegg som slakter oppdrettsfisk i pelsdyrfôr.

Vedtak: Ett medlem av faggruppen fikk ansvaret for å ta kontakt med medlemmer i andre faggrupper i VKM som innehar kompetanse på dette feltet slik at det kan lages en egen arbeidsgruppe for å løse denne saken. Faggruppen håper på at saken kan ferdigstilles etter det neste møtet i faggruppen i april.

Salmonella i fiskefôr

Dette var en sak kun til orientering. FG1 (hygiene og smittestoffer) har satt ned en egen arbeidsgruppe for å vurdere hvilken næringsmiddelhygienisk betydning forekomst av *Salmonella* i råvarer og ferdigfôr til oppdrettsfisk kan tenkes å ha. FG1 har forespurt leder i FG6 om noen i fôrgruppen er aktuelle å ha med i denne arbeidsgruppen. Lederen for FG6 har anbefalt noen utenfor faggruppen. FG6 vil imidlertid bli holdt orientert om saken og få saken til gjennomlesning og kommentering før ferdigstilling.

7. Satsningsbehov

FG6 har blitt anmodet om å skaffe oversikt over kompetanse og pågående forskningsaktivitet på sine fagområder i Norge, samt å peke på behov for kunnskap og forskning. I forkant av møtet hadde det kommet ett innspill fra et medlem fra faggruppen som ikke var tilstede på møtet. Dette notatet ble diskutert. FG6 påpeker at fôrområdet er veldig bredt og omfattende og at det er et stort behov for forskning på flere felt innenfor dette området. Som en følge av dette syntes medlemmene at det var vanskelig å peke på konkrete satsningsbehov på det nåværende tidspunkt, men ønsket å kunne komme med kontinuerlige innspill når man jobbet med saker hvor kunnskapshull avdekkes.

8. Nytt fra sekretariatet

Koordinator orienterte om følgende saker fra sekretariatet.

Status - suppleringsrunde:

FG6 har tidligere meldt inn til sekretariatet at den mangler medlemmer med kompetanse på fôrteknologi, modeller for miljøeffekter, mikroorganismer/enzymer som tilsetninger i fôr samt plantetoksiner. Utlysningen for suppleringsrunde av eksperter til VKM vil mest sannsynlig bli publisert i uke 8 på Helse- og omsorgsdepartementets hjemmesider og i dagspressen. Medlemmene ble oppfordret til å komme med forslag på miljøer og enkelt personer som utlysningen kan sendes direkte til. Sekretariatet tar også sikte på å sende ut en e-post til alle medlemmene av VKM med en anmodning om at de oppfordrer sine kontakter fra relevant ekspertmiljøer om å melde sin interesse i forbindelse med suppleringsrunde av VKM. På møtet kom medlemmene med noen anbefalinger både på enkelt personer og miljøer som koordinator viderefremidler til sekretariatet.

Status – samarbeid mellom Mattilsynet/FoU-miljøene

Samarbeidsrutinene med Mattilsynet er straks ferdig og vil bli sendt ut til alle medlemmene av VKM når de foreligger. Sekretariatet vil rette fokus mot samarbeid med FoU-miljøene i tiden som kommer, og innledende møter med enkelte av institusjonene er avholdt.

Mal-risikovurderinger

Det arbeides i sekretariatet med felles maler for risikovurderinger. Sekretariatets forslag til maler vil bli behandlet på det neste møtet i Hovedkomiteen (17.november). Selve vurderingen (assessment) vil imidlertid måtte bli forskjelling avhengig av de ulike faggruppene ansvarsområde og det er derfor ønskelig at hver faggruppe lager en egen mal for hva vurderingen bør inneha. Koordinator hadde i forkant av møtet sendt ut et forslag på en slik mal, i tillegg til et revidert utkast til møtet. De ulike

utkastene ble diskutert og man ble enige om å gjøre en del endringer. Koordinator lager et nytt utkast som vil bli sendt ut til medlemmene for videre kommentering før ferdigstilling.

CV/bilde av faggruppemedlemmene til hjemmesiden www.vkm.no

Det er planlagt at det skal legges ut en CV over alle medlemmene i Vitenskapskomiteen på VKMs hjemmeside www.vkm.no. Sekretariatet utarbeider for tiden en mal på en CV som er basert på EFSA's CV. Faggruppen foreslo at i stedet for å benytte formuleringen "Erfaring i risikovurdering", kan man bruke "Vitenskapelig erfaring".

Nummerering av dokumenter:

Koordinator orienterte om nummereringssystemet på de dokumenter som sendes ut fra sekretariatet. Alle dokumenter vil i år 2005 begynne med 05. Når det gjelder dokumenter som starter opp i FG6 vil disse starte med tallet 6. Agendaer har fått saksnummer 05/601. Første agenda dette året har dokumentnummer 05/601-1, mens agendaen til neste møte vil få dok.nummer 05/601-2. Løpende nummerering vil deretter følge.

Protokoller har fått saksnummer 05/602, mens arbeidsnotater og annet som ikke følger fagsakene har fått 05/603. Første innkomne sak for faggruppe 6 dette året var "Risikovurdering av fôr til pelsdyr" og har dermed fått saksnummer 05/604. Se tabellen nedenfor. Alle dokumenter vedrørende denne saken vil da alltid begynne med 05/604. Endres noen av dokumentene underveis hektes rev-1, rev-2 osv på og når versjonen ferdigstilles settes **endelig** etter nummeret.

Sak	Dokumentnummer
Agenda	05/601
Protokoller	05/602
Arbeidsnotater etc (alt som ikke følger fagsakene)	05/603
Første innkomne sak i 2005	05/604

9. Møter o.a av felles interesse

Det var ingen møter i nærmeste fremtid som medlemmene så kunne være av felles interesse.

Det ble bestemt at når medlemmene visste om møter/kurs som kunne være av felles interesse skulle dette fortløpende meldes inn til koordinator slik at koordinator kunne videreformidle dette til de andre medlemmene.

10. Eventuelt

Koordinator hadde onsdag 9. februar vært i møte på Mattilsynet og orienterte kort om dette møtet. På møtet i Mattilsynet informerte representanten fra Mattilsynet om de saker som ble diskutert på det siste møtet i Standing Committee on Food Chain and Animal Health- section Animal Nutrition som ble avholdt i Brussel 26-27 januar. Det var spesielt to saker som kan være aktuelle for VKM.

Histidin

Det foreligger en autorisasjonssøknad inne i kommisjonen knyttet til histidin HCl som tilsetning i fôr til laksefisk under direktiv 82/471 vedrørende bestemte produkter i dyrefôr. EFSA's FEEDAP panel holder for tiden på med en vurdering av dette stoffet.

Noen medlemsland mener imidlertid at histidin ikke i hovedsak er ment som et næringsmiddel, men for å hindre dannelsen av katarakt, og at histidin derfor bør bli vurdert under veterinær medisin lovgivningen i stedet for under direktiv 82/471.

Mattilsynet ønsket at VKM (faggruppe 6) kommenterer om L-histidin, som tilsetning i fôr til oppdrettslaks bør betraktes som et essensielt næringsstoff eller som et farmakologisk legemiddel for å hindre dannelse av katarakt (grå stær).

Vedtak: Faggruppemedlemmene ønsket at koordinator skulle ta kontakt med ett medlem fra FG8 (dyrehelse) som har god kjennskap til histidin. Koordinator vil deretter skrive et forslag til kommentar

til Mattilsynet og sende dette ut på rask høring til medlemmene før det oversendes Mattilsynet. Saken bør ferdigstilles før det neste møte i Standing Committee on Food Chain and Animal Health- section Animal Nutrition i slutten av februar.

Bioprotein

Mattilsynet ønsket å informere VKM om at Norferm AS (ved Dansk Bioprotein) har en søknad inne hos EU kommisjonen for å utvide godkjenningen av BioProtein som en protein kilde for laks, gris og kalver til også å omfatte små gris, kylling, katt og hund. SCAN, den tidligere vitenskapskomiteen i EU, har tidligere anbefalt at utvidelsen ikke godkjennes og stilt en del spørsmål i den sammenheng. Kommisjonen har imidlertid anmodet Norferm om å gjøre de nødvendige forsøk for å svare på spørsmålene og denne dokumentasjonen er nå ferdig. EFSA's FEEDAP panel har nå denne saken til vurdering.

Mattilsynet vil holde FG6 orientert om saken og eventuelt forespørre VKM om en vurdering hvis dette viser seg å være aktuelt.

11. Fastsettelse av nye møtedatoer

Neste møte i faggruppen blir i Oslo 8.april. Nye møtedatoer for resten av året er under planlegging.

Tentative datoer satt er:

Juni (første halvdel) (Bergen)

29. September (Oslo)

29. November (Bergen)